Dosarul nr. **2a-590/23** Judecătoria Edineț (sediul central)
Judecător: Gh. Bîrsan

D E C I Z I E
09 noiembrie 2023

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
În componenţa
Preşedintele ședinței, judecător Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu, Andrian Ciobanu

examinând, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de Costaș Alina împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul central din 18.01.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Debit Lex" către Costaș Alina privind încasarea datoriei,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 05 august 2022, SRL "Debit Lex", prin intermediul reprezentantului său, avocatul Lunca Ion, a depus cerere de chemare în judecată către Costaș Alina cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 19 iulie 2021 între compania OCN "MCP Finance" SRL şi compania SRL "Debit Lex" a fost încheiat contractul de cesiune.

Despre cesionarea creditului nebancar contractat de către pârât, acesta a fost informat prin scrisoare recomandată fapt confirmat prin copia avizului de recepție şi a chitanței poștale anexată la actele dosarului, iar la caz este de menţionat că, pârâtul şi-a manifestat expres consimțământul la cesionarea datoriei sale către persoanele terţe fapt confirmat prin clauza prevăzută la pct. 5.2.1. - 5.2.2. din contractul de credit nebancar încheiat între pârât şi cedent, or, art. 827 alin.(2) din Codul civil prevede că: "o dată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile şi alte drepturi accesorii".

Menționează că, temeiul juridic de încasare a datoriei servește contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori nr. MD-01221A0000562 încheiat la 27 iulie 2021 prin care împrumutătorul OCN "MCP Finance" SRL a oferit un împrumut sub formă de mijloace bănești cu dobândă, în sumă de 4 000,00 lei împrumutatului Costaș Alina pe un termen de 30 zile pentru nevoi personale. Părţile au convenit de comun acord că dobânda împrumutului va fi de 480 lei, iar comisionul pentru acordarea împrumutului nebancar va constitui 720 lei în conformitate cu prevederile pct. 3.9 din contract fiind stabilit şi graficul lunar de rambursare a împrumutului, comisionului şi a dobânzii.

Comunică că, în perioada de până la depunerea cererii de chemare în judecată pârâtul a încălcat în mod abuziv clauza contractuală prevăzută de pct. 3.9 din contract exprimată prin nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului.

Cu referire la prevederile pct. 3.3.6 din contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori, părţile au convenit de comun acord asupra faptului că în caz de neexecutare de către debitor a plăţilor de rambursare a corpului creditului nebancar în conformitate cu prezentul contract, aceste sume se transformă în datorii şi pentru ele sunt aplicate penalităţi de 2% pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare, pârâtul deşi a semnat contractul de credit nebancar în temeiul căruia a căzut de acord să-şi onoreze obligațiunile corelative ce îi sunt opozabile, până în prezent nu a achitat nici un leu. Astfel, la situaţia din 18 aprilie 2022 pârâtul are înregistrată o restanţă la plată de 235 de zile. Subsecvent este de reţinut că, penalitatea pârâtului se cifrează la suma de 25 680,00 lei, potrivit calculului detaliat care se prezintă, însă reclamantul va solicita doar suma de 2 800,00 lei.

În vederea soluționării prezentului litigiu pe cale amiabilă informează că a efectuat numeroase apeluri telefonice către pârâtă şi a expediat scrisori recomandate fapt ce nu s-au soldat cu nici un rezultat pozitiv în acest sens.

Cu privire la cheltuielile de judecată a invocat faptul că, în vederea soluţionării prezentului litigiu a apelat la serviciile avocatului Ion Lunca în vederea acordării asistenței juridice reale şi necesare fapt pentru ce a suportat cheltuieli în mărime de 2000 lei. În suma dată reclamantul beneficiază de următoarele servicii: consultanţă juridică cu privire la prevederile legale aplicabile speței, studierea tuturor înscrisurilor prezentate de reclamant, întocmirea şi expedierea proiectului de notificare, întocmirea şi expedierea proiectului cererii.de chemare în judecată, autentificarea probelor, verificarea stării dosarului, efectuarea apelurilor telefonice către pârât şi persoanele de contact, obținerea titlului executoriu, în total sunt estimate 8 ore de lucru care-s tarifate cu 250 lei pentru o oră.

În drept, și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. art. 10, 823 alin. (1), 826 alin. (1), 827 alin. (2), 1247 alin. 91) și 1249 Cod civil și solicită de a fi dispusă încasarea de la pârâta Costaș Alina în beneficiul său a datoriei în mărime totală de 10 277,50 lei, care este formată din datoria în sumă de 4 000,00 lei, dobânda contractuală în sumă de 480 lei, comisionul de administrare în sumă de 720 lei, penalitatea în mărime de 2 800,00 lei; cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2 000,00 lei, taxa de stat în mărime de 270 lei și cheltuieli de corespondență în sumă de 7,50 lei, dar și încasarea tuturor cheltuielilor judiciare ce vor interveni în legătură cu soluționarea litigiului.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 18.01.2023 acțiunea a fost admisă integral. De la Costaș Alina a fost încasată în beneficiul SRL ”Debit Lex” datoria în sumă de 10377,50 lei.

Solicitarea apelantului:

La data de 15.06.2023 Costaș Alina a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie restituită la rejudecare. Totodată a solicitat repunerea cererii în termenul de declarare a apelului și scutirea de la plata taxei de stat, motivând că este deținută în *****.

Conform prevederilor art.362 al.1 CPC RM termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03.07.2023 apelul declarat de a.Costaș a fost repus în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului apelantul a invocat că, despre hotărârea instanței de judecată din 18 ianuarie 2023, a aflat abia la data de 07 iunie 2023, când a fost escortată în arest

preventiv din ***** la Judecătoria Edinet, sediul Central, la examinarea unui dosar penal.

Consideră că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, instanța admițând o cerință total ilegală deoarece ea ca pârâtă nu a fost citată, nu a participat și nici nu a cunoscut deoarece este plasată în arest preventiv începând cu 17 noiembrie 2022 și până în prezent. Hotărârea Judecătoriei Edinet, sediul Central, din 18 ianuarie 2023 nu i-a fost înmânată.

Consideră că instanța de fond nu a examinat si elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, ajungând la o soluție incorectă, emițând în acest sens o hotărâre vădit ilegală, de admitere a acțiunii, prin ce se impune situația de a fi casată integral hotărârea instanței de fond, ca fiind emisă contrar prevederilor legale, cu atât mai mult că nu au fost audiați toți martorii.

La data de 09.10.2023, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală, SRL „Debit Lex" a depus referință în cadrul căreia a indicat faptul că circumstanțele invocate de către Costaș Alina sunt declarative și lipsite de suport probatoriu, iar circumstanțele sunt descrise în așa mod încât debitorul încearcă să se autovictimizeze. Or, potrivit prevederilor art.118 alin.(1) CPC RM: „fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel". Contrar dispoziției legal citate Costaș Alina nu a prezentat nici un mijloc de probă precum că apelanta se afla în detenție preventivă în *****, iar despre hotărâre a aflat întâmplător când a fost escortată de la ***** la Judecătoria Edineț, sediu Central.

De la bun început este de menționat faptul că apelanta Costaș Alina a beneficiat de un credit nebancar în sumă de 4 000,00 lei. Potrivit datelor din dosarul de creditare apelanta a declarat adresa de corespondență *****. Adresa enunțată figurează și în baza de date a Agenției Servicii Publice, reclamanta a prezentat copia informației din fișa populației care se regăsește la actele cauzei civile.

Respectiv consideră că, de intimat a fost depusă toată diligența cu privire la identificarea adresei de domiciliu a pârâtului la depunerea acțiunii în judecată.

Atrage atenția instanței de apel că instanța de fond la judecarea cauzei a îndeplinit pe deplin procedura de citare, fiind utilizată și citarea publică în Ziarul de Gardă, astfel un simplu dezacord a apelantei privind judecarea cauzei în lipsa sa echivalează cu un abuz de drept care nu urmărește nimic altceva decât tergiversarea examinării cauzei în privința ei.

Reține că apelanta nu neagă despre faptul precum că a încheiat contract de credit nebancar și mai cu seamă ce acțiuni a întreprins în vederea onorării obligațiilor sale contractuale în perioada de până la arestarea sa preventivă.

Iar faptul că apelantul se află în detenție preventivă nu denotă nimic altceva decât care este comportamentul ultimei, dar totuși făcând trimitere la situația creată, procedura de citare a fost respectată pe deplin.

Aprecierea instanței de apel:

Potrivit art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării

instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Potrivit art.276^3 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

La caz, Colegiul Civil reține că, instanța de fond a examinat cauza civilă conform prevederilor art. 276^4 CPC.

Potrivit art.276^4 alin.4 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Astfel, Colegiul civil constată că prezenta cauză civilă urmează să fie examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis cu casarea hotărîrii și emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin. 1 Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Potrivit materialelor cauzei, la 05 august 2022, SRL ”Debit Lex”, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Lunca Ion, a depus cerere de chemare în judecată către Costaș Alina cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Obiectul litigiului în cauză îl constituie executarea obligațiilor stabilite prin contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori nr. MD-01221A0000562 încheiat la 27 iulie 2021 prin care împrumutătorul OCN ”MCP Finance” SRL a oferit un împrumut sub formă de mijloace bănești cu dobândă, în sumă de 4 000,00 lei împrumutatului Costaș Alina pe un termen de 30 zile pentru nevoi personale.

Potrivit art. 774 alin.(1) Cod civil „în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face”.

Conform art. 776 Codul civil „obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii”.

Potrivit art. 858 alin.(2) Codul civil „obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul şi momentul stabilit”.

Conform art.1242 alin.(1) Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În temeiul contractului de cesiune nr.1 din 19 iulie 2021 încheiat între ”DEBIT LEX S.R.L. în calitate de cesionar pe de o parte și O.C.N. „MCP FINANCE” S.R.L. în calitate de cedent a transmis cesionarului ”DEBIT LEX” S.R.L. toate drepturile de creanță, împreună cu drepturile de garanție și alte drepturi accesorii.

Art.823 alin.(1) Cod civil prevede că o creanță transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.

Conform art.823 Cod civil, poate fi cesionată de titular doar o creanță transmisibilă şi sesizabilă. Dreptul este sesizabil atunci când poate fi urmărit şi executat silit şi dimpotrivă, este insesizabil bunul sau dreptul care nu poate fi urmărit şi executat silit. Din momentul realizării cesiunii, cesionarul substituie creditorul originar (cedentul) în cadrul raportului obligațional, devenind noul creditor. Cedentul are obligația de a remite toate actele în legătură cu dreptul său de creanță (cum ar fi spre exemplu, înscrisul constatator al creanței).

Art.827 alin.(1) și (2) Cod civil prevede că drepturile de creanță se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii. Odată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile şi alte drepturi accesorii.

La 05 august 2022, „Debit Lex” SRL, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Ion Lunca, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alinei Costaș cu privire la încasarea datoriei.

Colegiul Civil reține faptul că contractul de credit nebancar cu dobânda pentru consumatori MD-01221A0000562 a fost încheiat între OCN „MCP FINANCE” SRL și Costaș Alina la data de 27 iulie 2021, pe când contractul de cesiune a creanțelor între OCN „MCP FINANCE” SRL și SRL „Debit Lex”, a fost încheiat la 19 iulie 2021, adică anterior datei acordării împrumutului, astfel încât la data încheierii contractului de cesiune a creanței, OCN „MCP FINANCE” SRL nu avea instituit raportul de împrumut cu Costaș Alina.

Prin urmare, la data de 19 iulie 2021, OCN „MCP FINANCE” SRL nu avea născută o creanță valabilă și exigibilă față de Costaș Alina. Or, cum deja a fost menționat, contractul dat nu include în sine și ulterioarele contracte de împrumut încheiate de către OCN „MCP FINANCE” SRL cu alte persoane, atât timp cât creanța, la momentul încheierii contractului de cesiune, trebuie să fie certă și exigibilă.

Concluzia dată rezultă și din prevederile art.828 al.2 lit.a) CC potrivit căruia cedentul garantează că: creanța cesionată există sau, în cazul creanței viitoare, va exista conform contractului din care rezultă.

Deci, prin contractul de cesiune nr. 1 din 19.07.2021, OCN „MCP Finance” SRL în calitate de cedent şi „Debit Lex” SRL în calitate de cesionar, părțile au convenit asupra cesionării unui patrimoniu (drepturi şi obligații) viitoare, contrar prevederilor art. 1005 Cod civil, fapt inadmisibil prin prisma prevederilor art. 823 alin. (1)-(3) Cod civil, care de altfel stabilește posibilitatea cesionării prin contract doar a unei creanțe sesizabile şi transmisibile.

Actul de predare-primire nr. 1 la Anexa nr. 1/39 din 18 aprilie 2022 la Contractul de cesiune a creanțelor nr. 1 din 19 iulie 2021, prin care OCN „MCP FINANCE” SRL a transmis spre cesiune SRL „Debit Lex”, creanța debitorului Costaș Alina, formată în baza contractului de împrumut încheiat ulterior celui de cesiune a creanței, nu poate constitui temei de admitere a acțiunii, în situația în care, potrivit legislației în vigoare, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular unui terț în baza unui contract, prin urmare contractul de cesiune a creanțelor din 19 iulie 2021 nu acoperă creanța OCN „MCP FINANCE” SRL față de Costaș Alina, apărută în temeiul contractului de împrumut din 27 iulie 2021.

Reieșind din obiectul dedus judecăţii, Colegiul civil constată în prezenta speţă netemeinicia soluţiei judecătoreşti, în condiţiile în care circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei iar normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Distinct de cele relatate, prin prisma jurisprudenţei CEDO, şi anume, cauza Rebait şi alţii contra Franţei nr. 26561/1995, unde Comisia a menţionat că „...art. 6 § 1 al Convenţiei, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes”, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în apel, or, acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond neîntemeiat a admis o pretențiile înaintate din care considerente va casa integral hotărârea și va pronunța o nouă hotărâre.

Cu referire la cheltuielile de judecată, potrivit art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. În caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanță, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 13.12.1992, taxa de stat pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial se stabilește în cuantum de 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Luând în considerație faptul că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03.07.2023 apelanta Costaș Alina la depunerii cererii de apel a fost scutită de la plata taxei de stat, suma ce urma a fi încasată de la ultima, va fi încasată din contul SRL „Debit Lex”.

În temeiul art.385 lit. c), 390 , 276^4 al.4 CPC RM colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

Decide:

Apelul declarat de Costaș Alina se admite.

Hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 18.01.2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Debit Lex” către Costaș Alina privind încasarea datoriei se casează integral cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Debit Lex” către Costaș Alina privind încasarea datoriei se respinge.

Se încasează de la SRL „Debit Lex” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 233,5 lei.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele ședinței
Judecător Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu Andrian Ciobanu